

SOOVITUSED

NÕUKOGU

NÕUKOGU SOOVITUS,

20. november 2008,

noorte vabatahtlike liikuvuse kohta Euroopa Liidus

(2008/C 319/03)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 149 lõiget 4,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

NING ARVESTADES JÄRGMIST:

- (1) Noorte vabatahtlike liikuvus on osa isikute vabast liikumisest, mida kaitseb asutamislepingu artikkel 18.
- (2) Ühendus võib kooskõlas asutamislepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega võtta vastu meetmeid noorte vabatahtlike liikuvuse edendamiseks vabatahtliku tegevuse korraldajate vahelise koostöö kaudu. Vastavalt kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõttele ei lähe käesolev soovitus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.
- (3) Nõukogu 14. juuni 1971. aasta määrus (EMÜ) nr 1408/71 (sotsiaalkindlustusskeemide kohaldamise kohta ühenduse piires liikuvate töötajate ja nende pere liikmete suhtes) ⁽¹⁾ ning sellega seonduvad eeskirjad hõlmavad üksnes neid vabatahtlikke, kes on kindlustatud riiklike sotsiaalkindlustusalaste õigusaktide alusel ning selle tagajärjel võivad sotsiaalkindlustusega seotud probleemid olla mõnikord põhjuseks teises liikmesriigi vabatahtlikust tegevusest loobumiseks.
- (4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. juuli 2001. aasta soovitus 2001/613/EÜ (üliõpilaste, koolitust läbivate isikute, vabatahtlike, õpetajate ja koolitajate liikuvuse kohta ühenduses) ⁽²⁾ kutsuti liikmesriike üles rakendama sobilikke meetmeid kooskõlas ühenduse õiguse ja siseriikliku õigusraamistikuga, nii et vabatahtlikke ja nende

perekondi ei diskrimineeritaks asjassepuutuvas sotsiaalkaitse valdkonnas, näiteks tervishoiu- ja sotsiaalhoolekan-depoliitika kaudu, mis võiks takistada nende liikuvust.

- (5) Euroopa Parlamendi ja nõukogu soovitus 2001/613/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. detsembri 2006. aasta soovitus (EÜ) 2006/961/EÜ (hariduse ja koolitusega seotud riikidevahelise liikuvuse kohta ühenduse piires: liikuvust käsitlev Euroopa kvaliteediharta) ⁽³⁾ sisaldavad otseseid viiteid vabatahtlikele.
- (6) Nõukogu 13. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/114/EÜ kolmandate riikide kodanike riiki lubamise kohta õpingute, õpilasvahetuse, tasustamata praktika või vabatahtliku teenistuse eesmärgil ⁽⁴⁾ võimaldab anda kolmandate riikide kodanikele, kes taotlevad liikmesriigi territooriumile lubamist vabatahtliku töö eesmärgil, eri elamisloa.
- (7) Nõukogu ja nõukogus 15. novembril 2004. aastal kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioonis noorte vabatahtlike tegevuste ühiste eesmärkide kohta ning nõukogu ja nõukogus 16. novembril 2007. aastal kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate resolutsioonis noorte vabatahtlike tegevuste ühiste eesmärkide rakendamise kohta ⁽⁵⁾ sätestati noorte vabatahtlike tegevuste ühised eesmärgid, soovitati eesmärkide rakendamise tõhustamiseks heade tavade vahetamist ja vastastikust õppimist ning kutsuti liikmesriike üles kaaluma praktilisi vahendeid edusammude hindamiseks. Ühtlasi kutsuti viimati nimetatud resolutsioonis komisjoni üles esitama täiendavaid ettepanekuid noorte vabatahtlike tegevuse edendamiseks ning tunnustamiseks.

⁽¹⁾ EÜT L 149, 5.7.1971, lk 2.

⁽²⁾ EÜT L 215, 9.8.2001, lk 30.

⁽³⁾ ELT L 394, 30.12.2006, lk 5.

⁽⁴⁾ ELT L 375, 23.12.2004, lk 12.

⁽⁵⁾ ELT C 241, 20.9.2008, lk 1.

(8) Euroopa Parlament võttis 2008. aasta aprillis vastu aruande „Vabatahtliku töö panus majanduslikku ja sotsiaalsesse ühtekuuluvusse”, milles julgustatakse liikmesriike ja piirkondlikke ja kohalikke omavalitsusi tunnustama vabatahtliku töö väärtust sotsiaalse ja majandusliku ühtekuuluvuse edendamisel ning soovitakse soodustada piiriüleseid vabatahtlikke projekte,

TÕDEB, ET:

1. Käesoleva soovitusel raames on piirilene vabatahtlik tegevus selline tegevus, mis on avatud kõigile noortele, toimub vabatahtlike alusel ja üldistes huvides, on tähtajaline ja selge raamistikuga, toimub väljaspool elukohariiki, on tasustamata või sümboolse tasu eest ja/või mille puhul vabatahtliku kulud kaetakse. Vabatahtlik tegevus ei tohi negatiivselt mõjutada ega asendada potentsiaalseid või olemasolevaid tasustatavaid töökohti.
2. Vabatahtlik tegevus on rikkalik kogemus mitteformaalse ja informaalsete õppimise kontekstis, mis parandab noorte ametialaseid oskusi ja pädevusi, aitab kaasa nende tööalase konkurentsivõime ja solidaarsuse tunnetamise suurendamisele, arendab sotsiaalseid oskusi, lihtsustab ühiskonda sulandumist ning aktiveerib kodanikutunnet.
3. Euroopas on endiselt palju erinevaid kodanikuühiskonna ja valitsusasutuste korraldatud vabatahtlikke tegevusi ning neid tuleks säilitada, edasi arendada ning hõlbustada tuleks koostööd vabatahtliku tegevuse korraldajate vahel.
4. Piiriülene liikuvus Euroopas võib olla oluline vahend hariduse, tööhõive ning piirkondliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse edendamiseks ning vastastikuse mõistmise ja aktiivse osaluse parandamiseks ühiskonnas. See kõik puudutab eelkõige noori, kes tegutsevad tööturul, kus väärtustatakse üha enam kohanimisvõimet ja paindlikkust.
5. Noori vabatahtlikke vastuvõtavad kohalikud kogukonnad saavad palju kasu vabatahtlike tegevusest, mis võib toimuda mitmetes erinevates valdkondades, näiteks sotsiaalse kaasatuse edendamine, kultuuripärandi säilitamine, põlvkondade vahelise ühtekuuluvuse tugevdamine ning keskkonnakaitse. Sellised tegevused rikastavad samal ajal vastuvõtivate kogukondade kultuurilist mitmekesisust.
6. Vabatahtlikuna töötamine on noortepoliitika avatud koordineerimismeetodi prioriteet, mille raames on juba kindlaks määratud palju häid tavasid. Selles kontekstis on Euroopa vabatahtlik teenistus, üks ELi noorteprogrammi meede alates 1996. aastast, võimaldanud noortel tegeleda vabatahtliku teenistusega mitmetes valdkondades. Käimasolev programm „Aktiivsed noored” toetab nimetatud meetet.
7. Vaatamata neile jõupingutustele võib Euroopas noorte vabatahtlike piiriüleisel liikuvusel endiselt takistusi olla ning seega

on käesoleva soovitusel peamine eesmärk tihendada liikmesriikide koostööd liikuvuse arendamiseks vajaliku raamistiku loomisel, piiramata seejuures liikmesriikides valitsevate olukordade mitmekesisust.

8. Parem koostöö eri riikide vabatahtliku tegevuse korraldajate vahel ning tihedam teabevahetus võib stimuleerida noori eurooplasi nende kodakondsusest olenemata osalema edasises vabatahtlikus tegevuses kolmandates riikides.
9. Erilist tähelepanu tuleks pöörata vähemate võimalustega noortele, sest vabatahtlik tegevus on eriti väärtuslik võimalus nende noorte liikuvuseks, kes muidu saaksid liikuvuse programmidest osa kas vähem või üldse mitte,

SOOVITAB LIIKMESRIIKIDEL:

- A. Edendada noorte vabatahtlike liikuvust Euroopas, parandades tingimusi koostööks eri riikide vabatahtliku tegevuse korraldajate vahel, olgu siis tegemist kodanikuühiskonna või valitsusasutustega, et igal noorel inimesel oleks soovi korral võimalus olla vabatahtlikuks Euroopas.
- B. Hõlbustada sel eesmärgil järgmiste tegevussuundade arengut, võttes samas nõuetekohaselt arvesse liikmesriikide raamistikke ja õigusakte vabatahtliku tegevuse valdkonnas ning riikide endi üldprioriteete ja olemasolevaid kohalikke võimalusi ning austades riiklike kulutuste korda:
  - 1) parandada teadmisi vabatahtliku tegevuse kohta oma riigi territooriumil ning edastada vastav teave Euroopa Komisjonile edasiseks levitamiseks;
  - 2) teha noortele, noorsootöö tegijatele ja noorteorganisatsioonide aktivistidele kergesti kättesaadavaks teave vabatahtliku tegevuse võimalustest välismaal;
  - 3) teha kõigile asjaosalistele kättesaadavaks teave õiguste ja võimaluste kohta, mis tulenevad kehtivatest Euroopa ja liikmesriikide tasandi õigusaktidest, mis käsitlevad vabatahtlikku tööd;
  - 4) edendada teabevahetust teiste liikmesriikidega vabatahtliku tegevusega seotud võimaluste kohta ning selliste menetluste lihtsustamist, mille eesmärgiks on hõlbustada ühe liikmesriigi noortel osaleda vabatahtlikus tegevuses teistes liikmesriikides;
  - 5) võtta vajaduse korral vastu paindlik lähenemisviis, et arendada piiriülese vabatahtliku tegevuse võimalusi Euroopas, näiteks järgmiste meetmete abil:
    - teistest riikidest pärit vabatahtlike vastuvõtmise võime arendamise toetamine;
    - noortele Euroopa vabatahtlikele kontaktpunktide loomine võimalusel koostöös programmi „Aktiivsed noored” riiklike agentuuridega;

- noorte liikuvust soodustada võivate olemasolevate Euroopa mehhanismide, näiteks liikuvuskaardid, kasutamise edendamine;
  - noorsootöö tegijate ja noorteorganisatsioonide aktivistide piiriülese liikuvuse edendamine;
  - noorsootöö tegijate ja noorteorganisatsioonide aktivistide, kohalike omavalitsuste ja ühiskondlike organisatsioonide teavitamise ja koolitamise toetamine noorte piiriülese vabatahtliku tegevuse vallas;
- 6) parandada noorte teadlikkust kultuuridevaheliste pädevuste ja keeleõppe vallas, et vähendada takistusi nende piiriüleselt liikuvuselt;
  - 7) julgustada vabatahtliku tegevuse korraldajaid töötama Euroopa vabatahtliku teenistuse kogemusi arvesse võttes välja enesehindamise vahendeid, et veenda vabatahtlikke nende piiriüleste tegevuste kvaliteedis, milles nad osalevad;
  - 8) julgustada korraldajaid nii vabatahtlikke lähetavates kui vastuvõtvates liikmesriikides tegema koostööd eesmärgiga tagada noorte vabatahtlike ja teenuste tarbijate kaitse. See peaks hõlmama vabatahtliku tegevust, selle korraldajaid ja vabatahtlikku puudutava piisava teabe kättesaadavust, et mõlemad pooled saaksid teha teadliku otsuse tegevuse sobivuse kohta ning järgida juriidilisi nõudeid;
  - 9) uurida olemasolevate teemakohaste ELi foorumite kaudu täiendavalt asjakohaseid sotsiaalkaitsesätteid, et kasutada täielikult ära ELi ja riikide õigusaktides sätestatud võimalusi;
  - 10) edendada vabatahtliku tegevuse õppetulemuste asjakohast tunnustamist kooskõlas ühenduse sätetega ning

riiklike kvalifikatsioonisüsteemide või -raamistike raames, kui need on olemas;

- 11) edendada ELi tasandil selliste vahendite kasutamist, mis võivad hõlbustada piiriülest vabatahtlikku tegevust, tagades kvalifikatsioonide läbipaistvuse (nt Europass, noortepass ja Euroopa kvalifikatsiooniraamistik);
- 12) pöörata erilist tähelepanu vähemate võimalustega noortele, et parandada nende juurdepääsu vabatahtlikele tegevustele, eriti piiriülese vabatahtliku töö vormidele;

KIIDAB HEAKS KOMISJONI KAVATSUSE:

1. toetada liikmesriike eespool nimetatud ülesannete täitmisel, kasutades selleks ELi noortepoliitika koostööraamistikku ning eelkõige avatud koordineerimismeetodit ja programmi „Aktiivsed noored” vahendeid;
2. julgustada ja korraldada koostöös liikmesriikidega teabe ja kogemuste vahetamist eri riikide vabatahtliku tegevuse korraldajate vahel, olgu siis tegemist kodanikuühiskonna või valitsusasustuste esindajatega;
3. luua vabatahtlikku tegevust käsitlev Euroopa noorteportaal, võttes aluseks liikmesriikide noorte vabatahtlike portaalid, andmebaasid või vastavad veebisaidid, kui need on olemas;
4. esitada nõukogule nelja aasta jooksul pärast käesoleva soovitusel vastuvõtmist aruanne, et määrata kindlaks, kas kavandatud meetmed toimivad tõhusalt, ning et hinnata vajadust edasisteks meetmeteks.

Brüssel, 20. november 2008